

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 14P/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320200407
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5320200407.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lenkou Janíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:
W.

bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov - matka W., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Mendel, s.r.o., so sídlom Sidónie Sakalovej 190, 014 01 Bytča, IČO: 47 256 591 a otec A., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej W., sumou 180 € mesačne od 13. 02. 2020, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

II. Otec je p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 13. 02. 2020 do 30. 09. 2020 v sume 606,90 €, pričom mu je povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 50 € spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 4P/69/2014 - 37 zo dňa 15. 01. 2015, v časti úpravy výšky výživného na maloletú W.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 13.02.2020 sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. W. na sumu 250 € mesačne s účinnosťou od 01.01.2020 a sumou 100 € mesačne na tvorbu úspor s účinnosťou od 01.01.2020 s odôvodnením, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá je žiačkou 7. ročníka základnej školy. Výdavky maloletej sa oproti roku 2014 podstatne zmenili. Minimálne z dôvodu vyššieho veku maloletej, a tým pádom aj vyšších výdavkov na školu, stravu a ošatenie, ako aj s prihliadnutím na voľnočasové aktivity, keď maloletá chodí na krúžok tanca, výtvarnej výchovy a turistický krúžok, sa výdavky na zabezpečenie jej základných potrieb podstatne zvýšili. Kde žije otec, čím sa živí, aký je jeho príjem a majetkové pomery, uviesť nevie. Matka je momentálne bez práce a je vedená v evidencii na úrade práce. Príležitostne pracuje ako brigádnik a dostáva len rodinné prídavky. Má ťažko chorého otca, ktorý spolu s matkou žijú v rodinnom dome v F.i a o ktorého sa stará. Finančne jej pomáhajú rodičia a priateľ. V prípade, ak sa preukáže, že otec disponuje dostatočným príjmom na to, aby poskytoval časť svojho príjmu aj na tvorbu úspor, žiada súd, aby otca zaviazal povinnosťou prispievať maloletej sumou 100 € mesačne titulom šetrenia na osobitne zriadený bankový účet. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania.

2. Otec sa k návrhu písomne vyjadril podaním doručeným súdu dňa 17.06.2020, v ktorom uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného na sumu 180 mesačne. Nad rámec výživného kúpi maloletej, čo potrebuje. Ak ho maloletá požiada, dobije jej kredit, kúpi topánky a pod. Nakoľko má ďalšiu dcéru Barborku, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, nedokáže prispievať vyššou sumou.

3. Na pojednávaní konanom dňa 07.09.2020 právny zástupca matky uviedol, že žiadajú zvýšiť výživné na sumu 180 € mesačne od podania návrhu. V čase podania návrhu im neboli známe príjmové pomery otca. Nežiadajú ani výživné na tvorbu úspor. Neuplatňujú si ani trovy konania.

4. Kolízny opatrovník odporučil výživné na maloletú zvýšiť na sumu 180 € mesačne, ktorú sumu považujú za primeranú, a to vzhľadom na vek maloletej ako aj na skutočnosť, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. Barbore.

5. Na pojednávanie nariadené v tejto veci na deň 07.09.2020 sa nedostavil otec, ktorý bol riadne a včas predvolaný (otec si zásielku s predvolaním na pojednávanie neprevzal v odbernej lehote, o čom bol súd informovaný portálom slovensko.sk dňa 05.08.2020), svoju neprítomnosť neospravedlnil. Za splnenia podmienok stanovených § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, súd vo veci konal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa príjmov a výdavkov účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

7. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

8. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine (ZR)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je daná vecná legitímácia na zmenu výživného vzhľadom k tomu, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4P/69/2014-37 zo dňa 15.01.2015, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené, mal.

Alexandra bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 100 € mesačne. V tom čase mal. W. navštevovala 2. ročník základnej školy, boli u nej bežné výdavky. Matka pracovala ako pomocná sila v Hoteli Marlene Oščadnica, jej príjem bol 470 €. Otec bol živnostník, uviedol príjem cca 400 € mesačne. Na základe súdom schváleného zmiernu bol otec povinný platiť výživné na dospelú dcéru Beátu vo výške 150 €.

13. V porovnaní s vyššie uvedeným rozhodnutím súd môže konštatovať zmenu v odôvodnených nárokoch maloletej Alexandry v súvislosti s celkovým telesným rastom, či už ide o základné nároky ako je oblečenie, obutie, stravovanie, takže v tejto súvislosti má matka nepochybne zvýšené výdavky. Mal. W. je žiačkou 8. ročníka základnej školy, s čím súvisia výdavky na školské pomôcky vo výške 10 € mesačne. Maloletá navštevuje tanečný a výtvarný krúžok, s čím súvisia výdavky vo výške 20 € za pol roka. Maloletá rada tvorí a maľuje aj doma, s čím súvisia výdavky na maliarske potreby, ktoré jej matka zakupuje. Za turistický krúžok sa neplatí, však matka musela maloletej zakúpiť napr. turistické topánky. Inak sú u maloletej bežné mesačné výdavky, a to na stravu cca 100-120 €, oblečenie a obuv cca 100 €, hygienické potreby 15 €, cestovné 10 €, lieky 10 -15 €, vreckové 10 €, kredit 10 €.

14. Ďalej súd prihliadol k pomerom matky, ktorá je evidovaná ako nezamestnaná, nemá žiaden príjem, príležitostne si brigádniccky privyrobit. Pomáha svojej matke v starostlivosti o chorého otca. Oficiálne poberá opatrovateľský príspevok jej matka, ktorá jej ho však dáva, keďže pomáha s opatrovaním otca. Chceli aj oficiálne vybaviť, aby opatrovateľský príspevok poberala ona, jej otec by však musel nanovo absolvovať celý proces, t. j. absolvovať lekárske vyšetrenia, z ktorých je však nervózny, preto ho nechcú tomuto procesu znovu podrobovať. Finančne jej pomáhajú rodičia, ale najmä jej priateľ. Medzi jej mesačne výdavky patrí nájom a energie za byt, v ktorom žije s deťmi, čo predstavuje sumu 233 €, pričom s platením jej pomáha priateľ. Ďalej platí za komunálny odpad sumu 38 € ročne, za stravu cca 100 € mesačne, ošatenie a obuv cca 100 € mesačne, pohonné hmoty a poisťky cca 70 € mesačne, mobilný telefón 30 € mesačne. U matky nastala zmena pomerov spočívajúca v znížení príjmu.

15. Pokiaľ sa týka príjmových a majetkových pomerov otca, tento je samostatne zárobkovo činná osoba, pracuje ako pomocný pracovník na stavbách. Uviedol, že jeho príjem bol v roku 2017 a aj v roku 2018 vo výške minimálnej mzdy, za r. 2019 ešte nemal podané daňové priznanie. Má dlh na sociálnom poistení a zdravotnom poistení, jeho výšku či mesačnú splátku nijako nešpecifikoval. Uviedol len výdavky na bývanie vo výške 100 € mesačne. Pribudla mu vyživovacia povinnosť k dcére I.. Jeho partnerka je na rodičovskej dovolenke. Pokiaľ sa týka zdravotného stavu, uviedol, že trpí chorobou srdca, každý deň užíva lieky. Uvedené však žiadnym spôsobom nepreukázal.

16. Podľa potvrdenia Daňového úradu Žilina mal otec v roku 2018 príjmy zo živnosti vo výške 9570 €, výdavky 5742 € a základ dane predstavoval 3828 €. Ak by súd vychádzal zo základu dane, otcov príjem by nedosahoval ani len minimálnu mzdu.

17. Otec je v produktívnom veku a je zdravý (síce deklaroval zhoršený zdravotný stav, avšak tento žiadnym spôsobom nepreukázal). Otec deklaruje súdu príjem vo výške minimálnej mzdy, avšak súd vychádzal z potenciálneho príjmu otca vo výške 900 € mesačne v čistom, ktorý by otec mohol dosahovať, keby vyvinul úsilie a našiel si lepšie platenú prácu, resp. ako SZČO by zbral viac zakázok. Na stránke www.platy.sk <<http://www.platy.sk>> súd zisťoval príjem pre pracovné pozície stavebný pracovník, pričom hrubý príjem sa pohyboval v rozmedzí od 797 € do 1673 €, čo v priemere predstavuje sumu 1235 € mesačne v hrubom, v čistom ide o sumu 911 €.

18. Otcovi tiež odbudla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére Beáte, ale pribudla mu vyživovacia povinnosť k mal. Barbore, nar. 18.05.2019. Súd tiež zohľadnil skutočnosť, že otec maloletej príležitostne dobije kredit, čo potvrdila aj matka.

19. Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca plniť vyživovaciu povinnosť vo výške 180 € mesačne, ktoré výživné zodpovedá odôvodneným nárokom maloletej. Uvedenú sumu navrhol samotný otec a na pojednávaní výživné v takejto výške navrhla aj matka a súhlasil aj kolízny opatrovník.

20. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

22. Nakoľko otec nad rámec dosiaľ určeného výživného neprispieval, za zročné obdobie od 13.02.2020 (od podania návrhu) do 30.09.2020 mu vznikol nedoplatok na zvýšenom výživnom v sume 606,90 €, čo predstavuje rozdiel medzi dosiaľ určeným výživným 100 € a zvýšeným výživným 180 € za uplynulé obdobie 7 mesiacov a alikvotná čiastka za mesiac 02/2020. Tento nedoplatok bude otec povinný splácať v mesačných splátkach po 50 € za podmienok splatnosti uvedených vo výroku tohto rozsudku.

23. Výživné sa uhrádza k rukám matky, dokým maloleté dieťa nenadobudne plnoletosť.

24. Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku o určení výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

25. Nakoľko súd nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Po vyhlásení rozsudku sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Čadca. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.